

ТЕМА 1. ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК РІЗНОВИД ФУНКЦІОНАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Виробництво як процес перетворення ресурсів організації у вихідну продукцію. Об'єктивні закономірності управління виробництвом (операційною діяльністю).

Сутність операційної функції. Галузеві особливості операційної функції.

Категорія «операційна діяльність» та «виробнича діяльність», їх взаємозв'язок та розбіжності. Виробничий та операційний менеджмент: спільні та відмінні характеристики. Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації. Взаємозв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту.

Історичний розвиток операційного менеджменту: промислова революція, розвиток теорії менеджменту, розвиток науки менеджменту і систем.

Взаємозв'язок між категоріями «операційна функція», «операційний менеджер», «операційна система», «операційний процес», «операція».

Особливості операційного менеджменту: цілі та основні завдання.

Структура процесу реалізації операційного менеджменту. Функціональна характеристика операційного менеджменту.

Операційний менеджмент – це діяльність з управління процесом придбання матеріалів, їхнього перетворення в готовий продукт і постачанням цього продукту покупцю.

“**Операційний менеджмент** – це всі види діяльності, пов'язаної з навмисним перетворенням (трансформацією) матеріалів, інформації чи покупців”.

«**Операційний менеджмент** – це діяльність, пов'язана з розробкою, використанням і удосконаленням виробничих систем, на основі яких виробляється основна продукція чи послуги компанії».

Основою операційного менеджменту є управління виробничими системами. **Виробнича система** – це система, що використовує операційні ресурси компанії, для перетворення фактора виробництва, що вводиться, («входу») в обрану нею продукцію чи послугу («вихід»). «Вхід» може бути представлений сировиною, замовником або готовою продукцією, отриманою з іншої виробничої системи, а також клієнтом (у сфері послуг), якому необхідне обслуговування.

Виробнича система містить у собі п'ять основних елементів, що одержали назву 5 Ps виробничого менеджменту від наступних англійських слів: персонал, заводи, матеріали і комплектуючі вироби, процеси і системи планування й управління.

Персонал (People) – це трудові ресурси, безпосередньо або непрямо зайняті у виробництві продукції чи послуг.

Заводи (Plants) – це фабрики, виробничі і сервісні підрозділи компанії, на яких виготовляється продукція чи надаються послуги.

Матеріали і комплектуючі проходять перетворення у виробничій системі.

Процеси (Processes) охоплюють устаткування й етапи виробництва продукції і послуг.

Системи планування й управління (Planning and Control Systems) – це процедури й інформація, використовувані менеджерами в процесі експлуатації виробничої системи.

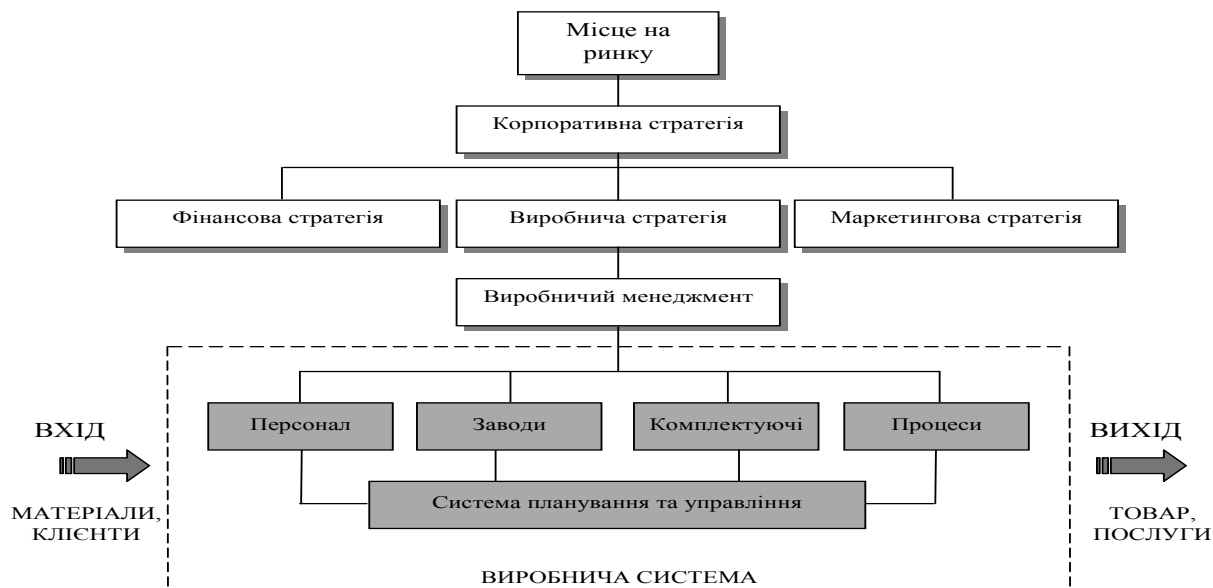

Рис. 1.1. Модель виробничої системи в загальній структурі підприємства.

Виробниче перетворення може мати наступний характер:

- Фізичне перетворення як результат виробничого процесу.
- Зміна місця розташування як результат транспортування.
- Обмін як результат роздрібної торгової операції.
- Складське збереження як результат складського обслуговування.
- Фізіологічне перетворення як результат медичного обслуговування.
- Інформаційне перетворення як послуга телекомунікації.

Основне призначення фірми характеризується ланцюжком «ВИРОБНИЦТВО – ПОТРЕБИ СПОЖИВАЧА», який можна представити у вигляді деякої схеми (рис. 1.2).

Рис. 1.2. Ланцюжок „Виробництво – Потреби споживача”

Стратегія фірми полягає в тім, щоб за допомогою своєї операційної функції надавати продукти чи послуги для задоволення основних потреб споживачів. Визначення того, які саме потреби беруться як діяльність фірми, є стратегічним рішенням, при якому повинні враховуватися дані з усіх функціональних галузей.

В галузі виробничої діяльності до найбільш важливих стратегічних рішень відносяться рішення про те, як, коли і де робити продукти і надавати послуги.

Основне завдання операційного менеджменту – побудова управлінських систем, що забезпечують виконання необхідних дій і процедур для одержання ринкового результату від функціонування операційної системи будь-якої організації.

Об'єктом вивчення операційного менеджменту є операційні системи.

Предметом операційного менеджменту є закономірності планування, створення й ефективного використання операційної системи організації.